

Position paper SGH over de toekomst van de landbouw in het Groene Hart

d.d. 18-5-2008

Stichting Groene Hart pleit inzake de toekomst van de landbouw in het Groene Hart voor:

1. Een duidelijke plaats voor een duurzame landbouw in het Groene Hart, waarmee boeren in het gebied hun bedrijf kunnen blijven uitoefenen en verder ontwikkelen. Daarbij moeten verschillende ontwikkelingsrichtingen voor de landbouw de ruimte krijgen. Bedrijven moeten - binnen duidelijke randvoorwaarden - kunnen blijven groeien, maar ook kunnen verbreden en verdiepen richting natuurbeheer, recreatie, zorglandbouw en streekproducten. Die verschillende richtingen moeten zowel via specifieke stimuleringsregelingen (Programma Beheer) als via het planologische beleid van de betrokken overheden op een duidelijke en heldere manier gefaciliteerd worden.
2. Helder beleid op het gebied van ruimtelijke ordening t.b.v. de landbouw in het Groene Hart, wat duidelijk rekening houdt met de belangen van de agrarische ondernemers in het gebied. In streek- en bestemmingsplannen dient duidelijk vastgelegd te worden welke ontwikkelingsmogelijkheden de productie- en de verbrede landbouw heeft in welke gebieden. Gemeenten in het Groene Hart moeten duidelijke bestemmingsplannen maken, waarin voor de langere termijn per gebied functies vastgelegd worden, inclusief de bijbehorende randvoorwaarden voor de landbouw.
3. Een actieve betrokkenheid van boeren bij de natuurontwikkeling in het Groene Hart. De realisatie van de EHS moet daarbij wel leidend zijn en blijven, inclusief de bijbehorende natuurdoelen. Voor de realisatie van de Groene Ruggengraat is structureel overleg met de betrokken grondeigenaren en het afsluiten van zogenaamde 'Veenweidepacten' per gebied van groot belang.
4. Volledige schadeloosstelling voor of het uitkopen van agrarische ondernemers die benadeeld worden door het overheidsbeleid of die moeten wijken voor natuurontwikkeling. Boeren die grenzen aan (natte) natuurgebieden moeten de mogelijkheid krijgen om tegen een reële vergoeding een bijdrage te leveren aan het beheer van deze gebieden.
5. Het afstemmen van de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw in het Groene Hart op de opgaven voor het waterbeheer. Dat betekent dat er gebiedsgericht bekeken moet worden welke functies leidend zijn en welk peilbeheer daarbij hoort. Invulling daarvan zal in de praktijk maatwerk vereisen en wellicht ook leiden tot nieuwe vormen van landbouw bij een hoger peil. De betrokken overheden dienen deze ontwikkelingen zoveel mogelijk te faciliteren, bijvoorbeeld in de vorm van adequate regelingen en vergoedingen voor de betrokken agrariërs.
6. Het stimuleren van bedrijfsopvolging door overheden in het Groene Hart. Voor de toekomst van de (melk)veehouderij in het Groene Hart zijn gemotiveerde en goed opgeleide bedrijfsopvolgers nodig. Een positief imago van de sector en stimulerende maatregelen bij bedrijfsovername zijn daarbij basisvoorwaarden. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de betrokken overheden.
7. Het stimuleren van koeien in de wei. Om het positieve imago van de (melk)veehouderij in het Groene Hart te behouden, dienen de koeien een groot gedeelte van het weideseizoen buiten te blijven lopen. Het zou goed zijn als de overheid dit zou stimuleren in de vorm van adequate vergoedingen in het kader van de stimuleringsregeling voor gebieden met natuurlijke handicaps.
8. Het stimuleren en faciliteren van een regionale voedselproductie en consumptie in het Groene Hart. Het zou goed zijn als de betrokken overheden in het Groene Hart daar sterk op inzetten middels het stimuleren van de productie en consumptie van streekproducten, bijvoorbeeld door het opzetten van boerenlandwinkels in de stad.
9. Erkenning van de verbondenheid van stad en platteland in het Groene Hart. Als burgers en boeren die sterke verbondenheid blijvend erkennen, leidt dit tot wederzijdse voordelen. Vlees en zuivel uit het Groene Hart kunnen, mits goed gepositioneerd en vermarkt, voor een consumenten-voorkeur in de omringende grote steden zorgen, waarmee ook betere prijzen voor de boeren in het Groene Hart gerealiseerd kunnen worden.
10. Een stimulerende en faciliterende rol van de overheid bij het hergebruik van agrarische bedrijfsgebouwen bij bedrijfsbeëindiging of bij neveninkomsten. Het zou goed zijn om voor het hele Groene Hart een gelijklopende regeling op dit gebied vast te stellen.